

Dívám se na obrázky, které jsou v téhle knížce – knížka je dosud bez písmenek (kromě těch, která pod obrázky kdysi dávno nakreslil malíř), písmena a věty dopíšu až já, a proto přemítám, co bych vám měl vyprávět.

Dětem se obvykle vyprávějí pohádky. Pohádky začínají slovy: „bylo – nebylo“, a to vlastně znamená, že příběhy, které vyprávějí, se nestaly, někdo si je vymyslel.

Dívám se na obrázky a vzpomínám si na to, co bylo. Znal jsem malíře obrázků v době, kdy je maloval. To bylo za války. Byl jsem tehdy asi tak starý, jako jste dnes vy. Malíř obýval místnost, která sousedila s místností, kde jsem žil já, mí rodiče, můj bratr a ještě několik jiných lidí. Ta místnost byla v kasárnách, bydleli jsme v nich, ačkoliv jsme nebyli vojáci.]

Když bylo mému bratrovi pět let, malíř mu také na-

to nedají líbit? Nikdo se přece nechce dát zkrátit o hlavu. Černí úředníci se báli, že by se lidé mohli rozutíkat, schovat se do lesů a do skal a nakonec se třeba vzbouřit a připravit o hlavu je – černé úředníky. Proto se rozhodli, že ty lidi oklamou. A vydali vyhlášku, ve které přikázali, že nikdo z těch, co se ocitli na seznamech v tlusté knize, nesmí opustit své město, nesmí vstoupit do lesa, ale jinak se nikomu nic zlého nestane. Ti, kterých se to týkalo, a vy už víte, jak mnoho jich bylo, se polekali, ale řekli si: Máme se bouřit? Ale jak bychom mohli uspět, když nejsme ozbrojeni? Když černí ozbrojenci jsou všeho schopní ničemové, zatímco my jsme vždycky jenom poctivě pracovali? Je to sice zlé, řekli si, že nesmíme opustit rodné město ani chodit do lesa, ale konec konců v našem městě je dost pěkných parků i zahradních ulic a také se můžeme chodit koupat do řeky anebo se posadit v kavárně, v restauraci anebo v cukrárně. Můžeme se dívat na představení v divadle anebo v kině, poslouchat hudbu na koncertech a také navštěvovat své přátele. I takhle budeme moci žít, hlavní věc, že se nám nestane nic horšího.

Černí úředníci byli spokojeni a hned vydali další vyhlášku. V ní se zakazovalo všem, kteří nesměli opustit město a chodit do lesa, také vstupovat do městských sadů a koupat se v řece. Ti, kterých se to týkalo, se ještě více polekali, pak se však utěšili: je to sice zlé, že nesmí

křížem a vezou ho ven z vězení. Bude mu už brzy pět let, ale nikdy ve svém životě neviděl skutečné lesy ani parky ani jak kvetou květiny na loukách. Teď se tedy dívá a vidí to všechno, vidí, jak teče řeka, i loď uvidí, jak po ní pluje, a vidí živé psy a vidí krávy a koně i ovce, které se pasou, a vidí domy a lidi, které nezná, ale kteří mu mávají.

A tu teprve ho napadne, že se stalo něco neuvěřitelného, že nastal mír.

A tatínek a maminka?

Jak rád bych povídal pohádku a řekl bych, že se všichni ve zdraví setkali a šťastně se objali. Ale vyprávím jen o tom, co se přihodilo za války, kterou jsem zažil, kdy jsem byl tak starý, jako jste dnes vy, a tak mi nezbyvá než říci, že malý chlapec maminku ani tatínka malíře už nikdy neuviděl.

Po tatínkovi zůstalo několik obrázků, některé z nich jste právě viděli v téhle knížce. Je mezi nimi i obrázek maminky, která uměla vyprávět tak krásně, že malý chlapec i za hradbami pevnostního města, kde vládli černí ozbrojenci, se občas cítil šťasten, jako se cítí děti kdekoliv na světě.

A po obou zůstal malý chlapec, který se nikdy nestal číslem.